

Jänijärven seudun suojeluyhdistys ry. – jo 25 vuotta yhdessä toimien vastuuta järvestä ja seudusta !

Kun yhdistys vuonna 1991 kesäkuussa perustettiin sen nimeksi tuli Jänijärven seudun asukasyhdistys. Yhdistyksen tavoitteeksi muotoiltiin: ”Jänijärven seudun asukkaiden ja loma-asukkaiden elinympäristön pitäminen rauhallisena ja viihtyisänä” (Perustamiskokouksen pöytäkirja). Konkreettisenä uhkana yhdistyksen perustamis-vaiheessa oli Jänijärven lähialueelle suunniteltu ampumarata, jota jänijärveläiset vastustivat. Eikä tuota ampumarataa koskaan rakennettu. Sen lisäksi huomio kohdistui järven veden laatuun ja pinnan korkeuteen.

Yhdistys rekisteröitiin vuonna 2005 Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriin nimellä Jänijärven seudun suojeluyhdistys ry.

Veden laatu ja järven kunto ovat läpi vuosien säilyneet yhdistyksen toiminnan keskiössä. Tekniikoiden ja menetelmien kehittyessä, tiedon lisääntyessä sekä yhteistyön tiivistyessä seudun muiden järviensuojeluyhdistysten, Tammelan kunnan, Kaukjärven osakaskunnan, Hämeen Metsäkeskuksen, Mustialan yhteismetsän, Heinijoen perkausyhtiön, Hämeen ympäristökeskuksen ym. kanssa, yhdistys on toteuttanut 2000-luvulla useita EU-rahoitteisia vesiensuojeluhankkeita.

Ensimmäinen oli Tammelan järvien ja kalaston tutkimus ja kunnostushanke 2006 – 2008, toinen Luoteis-Tammelan vesistöjen kunnostus ja vedenkorkeuden noston suunnittelu 2009 – 2012 ja kolmas Pohjois-Tammelan vesistöjen hallinta ja virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen 2011 – 2015. Hanketoiminta huipentui Peräjoen pohjapadon toteutumiseen vuonna 2014. Automaattinen veden pinnan seuranta kertoo pohjapadon vaikutuksista. Vuosien varrella on vahvistunut, että yhteistyö on voimaa ja että Jänijärvi on osa Tammelan pohjoisosan vesistöaluetta, jonka kaikkien osien hyvinvointi vaikuttaa myös Jänijärven hyvinvointiin.

Järven veden laadun parantamiseksi on tehty monia muitakin toimenpiteitä: kortteiden niittoa, koekalastuksia, tulvatasanteiden rakentamisen valmistelua, Peräjoen suualueen ruoppausta, jne. Toimenpiteillä on haluttu mm. hidastaa kiintoaineen tuloa Jänijärveen. Viimeisin toimenpide fosforipäästöjen pienentämiseksi ja siten järven rehevöitymisen ehkäisemiseksi on ollut (alkaen vuodesta 2014) fosforin saostus rautasulfaatin avulla. Fosforisieppari on ollut käytössä kevät- ja syystulvien aikana muutaman viikon ajan.

2000-luvun keskivaiheilla huolta aiheutti uhka Kärjensuon turpeennostosta ja suon ojituksesta. Toimenpiteiden pelättiin lisäävän järveen kiintoainekuormitusta ja siten järven rehevöitymistä. Vasta 2011 yhdistyksen hallituksen kokouksen pöytäkirjassa on maininta, että ”Kärjensuon turpeennoston uhka näyttää väistyneen”. Kärjensuon ojitushankkeesta jänijärveläiset olivat huolissaan ja sen vaikutuksia seurattiin tarkasti.

Kautta vuosien yhdistyksen jäsenet ovat talkoilla hoitaneet ympäristöään. Talkoilla on vuosien varrella kerätty romuja, karsittu pajukoita Heinijoen rannoilta, siistitty maansiirtotöiden jälkiä pohjapatotyömaalla, jne. Talkoohenki ei ainakaan täällä ole kuollut!

Ilmentymää yhteishengestä lienee myös yhteisranta-hanke, jonka yhdistys käynnisti 2005 lähettämällä asiaa koskevan hakemuksen Tammelan kunnalle. Hanke etenikin suotuisasti kunnes 2007 yhdistys luopui yhteisranta-ajatuksesta ja luovutti luvat ja toimintavaltuudet Kaukjärven osakaskunnalle. Yhdessä Tammelan

kunnan kanssa ja osana EU:n ”ranta-remppa”-hanketta osakaskunta toteutti yhteisrannan v 2013-2015. Myös yhdistys osallistui aktiivisesti yhteisrannan eri työvaiheisiin talkoilla.

Yhdistyksen rooli alueen jätehuoltoasioiden kuntoon saattamisessa on ollut ratkaiseva. Jo 1995 vuosikokouksessa päätettiin yhteisten jäteastioiden hankinnasta kesäkuukausiksi. Aluksi niitä oli kaksi. Jätehuolto tapahtui alusta alkaen yhteistyössä Tammelan kunnan kanssa. Yhdistyksen pyörittämä alueen jätehuolto on toiminut mallikkaasti läpi vuosien. Pari vuotta sitten järjestely laajennettiin ympärivuotiseksi, koska vapaa-ajan asuntojen käyttö on lisääntynyt kesäkauden ulkopuolelle ja mukaan ovat liittyneet myös alueen vakinaiset asukkaat. Kahden astian kapasiteetista on edetty 12 astian kapasiteettiin, joista osa on käytössä ympäri vuoden.

Jätevesiasiat ovat puhuttaneet myös Jänijärven alueella. 2010 ja 2011 tutkittiin asujaimiston halukkuutta liittyä kunnallisen vesihuollon piiriin, mikä olisi edellyttänyt Tammelan kunnalta vesi- ja viemäriverkoston rakentamista. Kiinnostus oli, ainakin toistaiseksi, niin vähäistä, ettei hanke tällä kerralla edennyt.

Jänijärven seudun suojeluyhdistys havaitsi jo varhain, että on tärkeää huolehtia jäsenten tiedonsaannista ja kannustaa heitä osallistumaan omasta ympäristöstään huolehtimiseen. Tiedotus järjestettiin alkuaikoina ”käteen jaettavalla tiedotteella” (perustamisasiakirja). Maininta ”tiedotelehden rakentamisesta” on hallituksen kokouksen pöytäkirjassa vuodelta 2006 ja toteutui oletettavasti vuotuisena jäsentiedotteena. Jäsenille postitettava jäsentiedote on edelleen käytössä. Vuonna 2007 yhdistyksen hallitus ryhtyi mieltämään jäsenkirjeen rinnalle yhdistyksen kotisivuja. Tänä päivänä kotisivujen kautta välitetään ajantasaista ja monipuolista infoa yhdistyksen ja sen yhteistyökumppaneiden toiminnasta. Kävijöitä sivuilla on vuosittain noin 1000. Myös hankkeisiin liittyvät tiedotustilaisuudet ovat olleet tärkeä osa yhdistyksen tiedottamista.

Jäsenten yhteiset tapaamiset ”leirinuotiolla” ja kesätapahtumissa ovat kautta vuosien olleet osa toimintaa. Kesätapahtumat vuosikokousten yhteydessä ovat koonneet kiitettävän määrän jäseniä yhteen keskustelemaan yhdistyksen ajankohtaisista asioista.

Jänijärven seudun suojeluyhdistys on koko olemassaolonsa aikana ollut aktiivinen toimija alueella. Avainasemassa ovat olleet toimeliaat hallitukset ja puheenjohtajat, jotka ovat valppaasti ajaneet Jänijärven seudun ja sen asukkaiden etuja. Nämä edut ovat nykyisen toimintasuunnitelman mukaan vesien suojelun edistäminen yhteistyössä siitä kiinnostuneiden kanssa tavoitteena Jänijärven kunnan kohentaminen ja jänijärveläisten viihtyisyyden lisääminen. Tämän vuoden keskeisimpänä laajan yhteistyön hankkeena on Saloistenjärven uimarannan kunnostaminen, josta pidetään eri toimijoiden kanssa yhteiskokous Tammelan kunnantalolla lauantaina 19.3.2016 klo 13-15.

Näyttää siltä, että yhteisen ponnistelun kohteet ovat samat kuin yhdistyksen perustamiskokouksessa 1991.

Yhdistyksen vuosikokous pidetään lauantaina 9.7.2016 yhteisrannalla klo 12 alkaen, jolloin samalla juhlimme yhdistyksemme 25v merkkipäivää. Tästä ja muusta tarkemmin tietoa www.janijarvi.fi !

Yhteistyöterveisin Marja-Helena Salmio, Esko Lepänkoski, Jan Löfstedt